

YP:n kakkosnumeron **tuloero-**keskustelua seurannut kansalaisryhmä on törmännyt ajankohtaiseen kirja-sitaattiin ja tarjoaa sitä tälle palstalle. Sitaatti kuuluu näin:

”Havaintoni mukaan edullista ei ole vain mekaanisten taitojen moninaisuus vaan myös niiden suuri määrä, joiden kesken noiden taitojen tuotteet jakautuvat. Liian suuri jakaantumisen epäsuhta heikentää mitä tahansa valtiota. Jokaisen henkilön pitäisi mahdollisuuksien mukaan voida nauttia työnsä hedelmistä, omistaa täysin kaikki elämän välttämättömyydet ja monia sen tarjoamista mukavuuksista. Kukaan ei voi epäillä, etteikö tällainen tasa-arvo olisi mitä sopivin ihmisluonnolle, supistaahan se paljon vähemmän rikkaiden onnellisuutta kuin mitä se köyhillä sitä lisää. Se kasvattaa myös valtion mautia ja lisää halukkuutta maksaa yllättäviäkin yhteisiä lisäveroja tai -maksuja ilman mutinoita. Missä rikkauudet ovat kertyneet vain harvojen käsiin, myös heidän panoksensa valtion välttämättömien menojen kattamisesta on hyvin suuri. Kun rikkauudet taas ovat jakaantuneet monille, taakka tuntuu kaikista kevyemmältä eivätkä verot tuota kovin tuntevia eroja kenenkään elämässä. Tähän voidaan lisätä, että siellä missä rikkauudet ovat harvojen käsissä heillä

täytyy olla käsissään myös kaikki valta, jolloin he juonivat helposti keskenään sysätäkseen kaiken taakan köyhien harteilla.”

Kenen kynästä sitaatti on lähtöisin? Aivan oikein. Kirjoittaja on **David Hume** ja teksti vuonna 1754 ilmestynyt essee ”Of Commerce”. Se on suomenennettu nimellä ”Kaupasta ja kanssakäymisestä” teoksessa David Hume: Esseitä, ss. 161–177, toimittaneet Jani Hakkarainen, Juha Koivisto ja Lauri Mehtonen (Vastapaino 2006). Sitaatin lähetti Helsingin Hume-ryhmä.

”**Kokoomus** on noussut Suomen suurimmaksi puolueeksi siirtymällä poliittisesti oikealta lähemmäs keskustaa ja joissakin kysymyksissä jopa lähelle maltillista vasemmistoa. Keskeistä on ollut siirtyminen kannattamaan pohjoismaista hyvinvointiyhteiskuntaa. Tällaiset muutokset ovat mahdollistaneet kokoomuksen laajan kannatuksen palkan-saajien parissa, erityisesti toimihenkilökentässä. Kokoomuksen maltillistuminen on avannut tilaa poliittisen kentän oikealla laidalla, jossa esimerkiksi perussuomalaiset ovat jo testanneet mahdollisuuksiaan...

Kokoomuksen poliittinen mahtiasema on saanut puoluetta lähellä olevat ideologit liikkeelle. Pankkiiri Björn Wahlroos esitti oman maailman- ja ihmiskuvansa hiljattain laajassa teoksessaan. Elinkeinoelämän valtuuskunnan johtaja Matti Apunen esiintyy laaja-alaisena yhteiskuntakeskustelijana. Näyttää siltä, että kokoomusta oltaisiin työntämässä takaisin oikealle. Vallalla näyttää ole-

van kaipuu perinteiseen konservatismiin, oikeistolaisuuteen ja reippaaseen kapitalismiin. Kokoomuksen nuorten liitto onkin jo hyvän tovin ollut epäpuoluettaan oikeistolaisempi.” (Iltalehden **pääkirjoitus** 4.5.)

”Kuinka nyt kävikään ihan yllättäen niin, että työssäkäyville on joustavat, nopeat palvelut, mutta eläkeläiset, työttömät ja muut ’aktiivisen ytimen’ ulkopuolella elävät saavat julkisessa terveydenhuollossa jonottaa pääsyä vaihtuvien keikkalääkäreiden pakeille? Suomessa toteutettiin melko lyhyessä ajassa merkittävä terveydenhuollon uudistus **yhdenvertaisesta kahtiajakavaksi**. Kuka tästä päätti? Todella suuri poliittinen linjaus. Ketkä sen tekivät? Millä tuon järeysluokan yhteiskuntapoliittinen ratkaisu perusteltiin ja missä asiasta väiteltiin? Ei keskusteltu, ei perusteltu, ei linjattu, toimittiin vain turhia pulisematta, askel kerrallaan. Tuskin löytyy kabinettia, jonka sikarinsavuisessa hämärässä piirrettiin tiekartta kahtiajaettuun terveydenhuoltoon, mutta sinnepä vain päädyttiin, vieläpä sellaiseen, jonka bisnespuoli tuottaa silmittömästi...

Valtavat linjanvedot onnistutaan näemmä tekemään vetämättä linjaa. Mitähän muuta parhaillaan jaetaan? Koulutusjärjestelmää, senioripalveluja, päivähoitoa...? Yksi työterveysjättihtiöistä on havainnut, että lastensuojelun sijoittamisissa lapsissa on hyvä bisnes. Se ostelee ammatillisia perhekoteja. Mahtaako konserni toivoa huostaanottojen vähenemistä vai määrän kasvua? (**Tom Arnkil**, Tesso 1/12)

”Suomalainen sahatavara ohit-
ti tervan vientituotteena vuon-
na 1835, vaikka tervan jalostus-
aste on korkeampi. Sahatavara
piti pintansa metsäteollisuuden
ykköstuotteena aina 1950-lu-
vulle saakka. Tämän olennai-
sen tiedon suomalaisesta inno-
vaatiotaloudesta kertoo profes-
sori Markku Kuisma erinomai-
sessa teoksessaan nimeltä **Saha**.
Tähän voi jatkaa, että kenties
digitalisointi tekee pian toista-
miseen pilkkaa jalostusasteel-
le, kun sanomalehtipaperin ku-
lutus kääntyy laskuun. Sahata-
varan kauppaan ei digitalisoin-
ti pure, sillä kakkosneloselle ei
bittikaupasta löydy korvaajaa.

Sahatavaran kestonenestys
on hyvä esimerkki siitä, että in-
novatiivisuus ei ole pelkkä tek-
ninen kysymys. Menestys ei ri-
pu vain tuotannon tasosta vaan
myös käyttöyhteydestä. Puoli-
valmiste voittaa huipputekno-
vaation, jolle kuluttaja ei löy-
dä käyttöä. Tämän Aikalaisen
kansijuttu kertoo suomalaisis-
ta menestyskeksinnöistä. Vaik-
ka huipputeknologiakin pärjää,
nousevat kestopuoliksi sil-
ti sosiaaliset innovaatiot kuten
neuvolajärjestelmä, äitiyspakka-
us ja ilmainen kouluruoka. Yli-
voimainen ykkönen on astian-
kuivauskaappi.” (Heikki Lau-
rinolli, Aikalainen 7.12.)

THL:n nettisivusto julkai-
see **Kaventaja**-nimistä verkko-
palvelua (kaventaja.thl.fi), jos-
sa on tietoa hyvinvointi- ja ter-
veyseroista ja niihin vaikuttami-
sen keinoista. Kaventajan uusi
kolumnisti **Harri Vertio** listaa
(2.4) ”viisi kovaa kaventajaa”,
jotka ovat niin napakan konk-
reettisia ehdotuksia, että ne

kannattaa toistaa tässä, pelkis-
täten tiivistämällä eli näin:

1. Seurataan ja laajennetaan Es-
poon (ainakin) esimerkkiä ja
annetaan liikuntapalvelut mak-
suttomasti käyttöön ikääntynei-
den lisäksi myös työttömille ja
eläkeläisille. Saadaan tilat myös
päivällä käyttöön.
2. Pudotetaan ruoan alv nol-
laan elintarvikkeilta, jotka ovat
terveyttä edistäviä. Rahoite-
taan nostamalla sokerin ja kes-
kioluen verotusta.
3. Ulotetaan työterveyshuollon
palvelut myös niille, jotka jou-
tuvat työttömiksi, ainakin ansi-
osidonnaisen korvauksen ajak-
si. Maksaa kyllä jonkin verran,
mutta kohdistuu tarkkaan oi-
keihin.
4. Jatketaan terveystiedon ope-
tusta kouluissa ja laajennetaan
nimenomaan ammatillisissa op-
pilaitoksissa. Suomen ehkä tär-
kein terveyden edistämisen in-
terventio näyttää jo nyt tulok-
sia nuorten keskuudessa.
5. Välitetään yksinäisistä ihmi-
sistä. Helpoin ja vaikein toimen-
pide. Vastuu meillä kaikilla. Tie-
detään, että yksinäisyys altistaa
lähes kaikille terveyshaitoille. Jos
vaikka kerran viikossa.

”Vaikka toiminta kaukalos-
sa muistuttaa välillä barbariaa,
on **jääkiekko** tosiasiaa kilttien
ihmisten peli. Jääkiekkofanit
osaavat nimittäin juhlia ja kan-
nustaa omiaan ilolla, ilman rä-
hinöitä. Jääkiekko on rauhan ja
hyvän mielen laji.

Jalkapallossa on viime aikoi-
na tapahtunut valitettavasti toi-
senlaisiakin juttuja. Suomessa-
kin futismaaotteluista on tullut
isoja poliisioperaatioita. Olym-
piastadionilla on pahimmillaan
päivystänyt komppania mellak-
kapoliiseja. Mitä suurempi ot-

telu, sitä enemmän katsomossa
on väreilevää uhoa ja kiukkua.

Jääkiekkopelien tunnelma
tuo sen sijaan mieleen saksalai-
sen karnevaalin. Haitarihump-
pa soi, naamat ovat maalissa ja
laimea olut virtaa. Cheerleaderit
tanssivat yleisön seassa. Ei touhu
aina kovin tyylikästä ole, mut-
ta hyväntuulista joka tapaukses-
sa. Vastajoukkueiden kannatta-
jat istuvat sovussa samassa kat-
somossa. Karsinoita ja mellakka-
aitoja ei tarvita.” (Tero Hakola,
Helsingin Sanomat 15.5.)

Tätä kirjoitettaessa ei ole vielä
tiedossa, miten **Venäjän mum-
moille** euroviisuissa lopulta kä-
vi. Buranovskije Babushki -ryh-
män (keski-ikä 75 v) virittämä
kansainvälinen ihastus oli en-
nen kisaa laajaa: mikä eläytyimi-
nen, mikä liikunnallinen sulous
ja mikä perinteen ja nykymusan
syntetisointi!

Eivätkä mummot ole ketä ta-
hansa venäläisiä, vaan puoliksi
suomalaisia eli udmurteja, joi-
den kieltä ja tapoja sata vuotta
sitten suomalaiset kansatieteilijät
tutkivat ahkerasti. Eikä tut-
kimus siihen päättynyt. **Pirkko-
Liisa Rauhala** on tehnyt ansi-
okkaan neliosaisen raporttisar-
jan (YP 1/03, 4/03, 5/04, 5/05
– löytyvät YP:n nettiarkistosta),
jossa Pirkko-Liisa kuvaa EU-
vetoista Helsingin yliopiston,
Manchesterin Metropolitan-yli-
opiston ja Udmurtian valtion-
yliopiston yhteisprojektia, jon-
ka tarkoituksena oli perustaa so-
siaalipolitiikan laitos Udmurti-
aan. Projektin koordinaattorina
olleen Pirkko-Liisan prosessiku-
vauksesta ei puutu äkkikään-
teitä, vauhtia ja vaarallisia tilantei-
ta – kyllä ei ole ihme, että ud-
murttimummoista oli täysin
luontevaa lähteä euroviisuihin.